

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Soloviova Valentina,
Soloviov Ivan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Soloviov Ivan și
Soloviova Valentina împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea
încălțării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale,
repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de către Soloviova Valentina, Soloviov Ivan și
menținută hotărârea din 02 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă :

La 09 noiembrie 2018, Soloviov Ivan și Soloviova Valentina s-au adresat cu
cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la
constatarea încălțării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei
contravenționale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de
judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanții au menționat că, dețin
cu drept de proprietate terenul privatizat situat în or. XXXX, str. XXXX XXX, la
fel, au indicat că, vecinul lor, Ionaș Veaceslav căruia îi aparține din 12 mai 2016, un
teren situat în or. XXXXXX, str. XXXX XXX, cu încălțarea articolelor 7 pct. 2 lit. d)
și 15 al Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354 din 28 octombrie 2004,
art. 14 al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcții nr. 163 din 09
iulie 2010, art. 10 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 61 din 29 ianuarie
1999, la 30 septembrie 2016 pe terenul său a construit construcția capitală cu subsol,
dimensiunile 4 metri pe 8 metri și înălțimea 3 metri, cu suprafața 32 m², pe hotarul
lor.

Au subliniat că, astfel acesta a încălțat dreptul lor de inviolabilitate a
domiciliului și proprietății și dreptul la folosință fără impedimente a terenului său,

formând umbră nejustificată asupra părții terenului său și permite lui Ionaș Veaceslav, fără permisiunea pătrunderea pe teritoriul lor, sub pretextul menținerii construcției, distrugând astfel plante de-a lungul hotarului terenului.

Inspekția de Stat în Construcții, la cererea lor din 26 octombrie 2016, a întocmit un proces-verbal nr. AA 0004365 din 30 noiembrie 2016 și în conformitate cu cap. 3, art. 416 Cod contravențional a prezentat cererea de chemare în judecată la Judecătoria Hâncești (sediul Ialoveni) nr. 312139/16 din 05 decembrie 2016, însă instanța a refuzat examinarea cauzei în fond, stabilind precum că părțile vătămate nu există, care a fost impediment pentru judecată în examinarea cauzei în fond și emiterea hotărârii în fond.

Au relevat reclamanții că, cauza dată, de trei ori a fost examinată la Judecătoria Hâncești (sediul Ialoveni) și de fiecare dată cu încălcarea art. 454 alin. (1) și (2) Cod contravențional, astfel, la examinarea cauzei a treia oară a fost primit refuz în adoptarea deciziei în fond, din motivul precum că în conformitate cu art. 30 Cod contravențional, a fost depășit termenul de prescripție pentru încălcare, deși, au învederat că ei nu au creat impedimente pentru judecată la examinarea cauzei în fond în termenul stabilit de legislație.

În viziunea reclamanților instanța putea doar să stabilească precum că nu există partea vătămată, din motivul că ele nu sunt indicate în Proces-verbal și să adopte o decizie în fond, dar acest lucru nu s-a întâmplat, urmare a cărui fapt, examinarea cauzei a urmat 520 zile, în perioada 05 decembrie 2016 – 11 mai 2018, dar așa și nu a fost adoptată decizia în fond, ceea ce este de 17 ori mai mult decât este stabilit în art. 454 Cod contravențional, încălcând astfel drepturile părții vătămate, stipulate în art. 6 a Convenției privind protecția drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Prima dată cauza a fost examinată 72 zile, ceea ce este de 2 ori mai mult decât este acceptabil de art. 454 Cod contravențional, ulterior, cauza a fost transmisă la 05 decembrie 2016 la altă instanță, iar în continuare Judecătoria Hâncești (sediul Ialoveni) a stabilit ședința pentru 15 februarie 2017 ora 11:00. În ședința respectivă instanța a refuzat participarea părții vătămate în examinarea cauzei, dar nu a fost adoptată decizia în fond, ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 4r-885/17 din 19 aprilie 2017, hotărârea primei instanțe a fost casată, iar cauza a fost expeditată la reexaminare în prima instanță.

A doua oară cauza a fost examinată 212 zile, ceea ce este de 7 ori mai mult decât perioada permisibilă, după mai multe amânări nemotivate, a fost înaintată cererea de recuzare judecătorului Victor Olarescu, care a fost examinată și respinsă. După alte amânări, totuși a fost emisă hotărârea din 22 decembrie 2017, prin care repetat a fost refuzat în participarea părții vătămate la examinarea cauzei în fond, hotărâre care prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 4r-134 din 27 februarie 2018, a fost anulată și cauza repetat a fost transmisă la reexaminare în prima instanță.

Astfel, a treia oară, cauza a fost examinată deja 55 zile, ceea ce la fel este mai mult decât termenul permis. Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești (sediul Ialoveni) (4-71/16) din 11 mai 2018 cauza la fel nu a fost examinată în fond, fiind aplicat termenul de prescripție, hotărâre care a intrat în vigoare.

În instanța de judecată reclamanții Soloviov Ivan și Soloviova Valentina au solicitat constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale și compensarea din contul bugetului de stat, a prejudiciului moral

cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil, în mărime de câte 100 000 de lei pentru fiecare, precum și compensarea din contul bugetului de stat a cheltuielilor de judecată în sumă de totală de 240 de lei.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru), cererea de chemare în judecată înaintată de Soloviov Ivan și Soloviova Valentina împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de către Soloviova Valentina, Soloviov Ivan și menținută hotărârea din 02 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru).

Pentru a decide astfel, instanțele au reținut în hotărârile sale că în cazul procedurilor penale/contravenționale, este necesară identificarea a două aspecte și anume dacă procedurile fac parte din sfera penalului și dacă persoanei care pretinde violarea dreptului său la durata procedurilor i s-a înaintat o acuzație în materie penală, astfel, într-un caz penal/contravențional, în materia pretinselor violări a duratei procedurilor penale, victimele, persoanele care au înaintat o sesizare, martorii, alte persoane participante în proces, în afară de acuzat, nu pot pretinde încălcarea dreptului la durata nerezonabilă a procedurii, urmare a acestor constatări, reclamanții Soloviov Ivan și Soloviova Valentina, deținând calitatea de părți vătămate în cadrul procesului contravențional, nu sunt îndreptățiți de a adresa o acțiune ce are ca obiect constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale.

La 25 august 2021, Soloviova Valentina, Soloviov Ivan au contestat cu recurs decizia din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat faptul că la emiterea deciziei instanța de apel a interpretat în mod eronat legea precum și a comis erori care au dus la soluționarea greșită a cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 19 mai 2021, expedită părților la 21 iunie 2021, recepționată de recurenți după data de 15 iulie 2021 (vol. II, f.d. 73). Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Soloviova Valentina, Soloviov Ivan, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Soloviova Valentina, Soloviov Ivan, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Soloviova Valentina, Soloviov Ivan.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Soloviova Valentina, Soloviov Ivan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru